

**Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Федерація професійних бухгалтерів і аудиторів України
Державна вища техніко-економічна школа
ім. Броніслава Маркевича в Ярославі (Польща)
Вища школа економіки і менеджменту в публічному
адмініструванні у Братиславі (Словаччина)
ВПГО «Спілки аудиторів України»
Аудиторська компанія ТОВ «Варіанта»**

**«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ОБЛІКОВО - АНАЛІТИЧНОГО
ПРОЦЕСУ В УПРАВЛІННІ
ПІДПРИЄМНИЦЬКОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ»**

**МАТЕРІАЛИ V МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ ІНТЕРНЕТ - КОНФЕРЕНЦІЇ**

**23 листопада 2017 року
Мукачево**

Ministry of Education and Science of Ukraine
Mukachevo State University
The Federation of Professional Book-keepers and Auditors of Ukraine
High state technical and economic school of Bronislav Markevych in
Yaroslav (Poland)
High school economics and management in public management in
Bratyslava (Slovakia)
Ukrainian professional public organization «Union of Auditors of Ukraine»
Public accountant company LTD. «Variant»

**“URGENT PROBLEMS OF ACCOUNTING AND ANALYTICAL PROCESS
IN THE MANAGEMENT OF ENTREPRENEURIAL ACTIVITY “**

**OF THE V INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND PRACTICAL INTERNET - CONFERENCE**

23 November 2017
Mukachevo

УДК 657:658
A43

Актуальні проблеми обліково – аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю: Матеріали V Міжнародної науково-практичної інтернет - конференції, 23 листопада 2017 р., м. Мукачево. – 321 с.

Збірник містить матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет - конференції «Актуальні проблеми обліково – аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю», в яких розглядаються методологічні, методичні та практичні засади обліку, аналізу та аудиту в контексті розвитку економічної науки та практики. Окреслено коло проблем і запропоновані пропозиції щодо покращення змісту і якості обліково-аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю будуть цікавими і корисними для науковців і практиків усіх галузей економіки.

Матеріали друкуються в авторській редакції. Редакційна колегія не несе відповідальності за достовірність статистичної та іншої інформації, що надана в рукописах, та залишає за собою право не розділяти поглядів деяких авторів на ті чи інші питання, розглянуті на конференції.

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет Науково-технічною радою Мукачівського державного університету (протокол № 9 від 22 грудня 2017 р.)

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет Вченою радою Мукачівського державного університету (протокол № 6 від 28 грудня 2017 р.)

Науковий комітет:

Проф. М. Реслер	Мукачівський державний університет, Україна
Асист. проф. Ж. Пристром	Університет в Білостоку, Польща
Проф. Р. Пукало	Державна вища техніко-економічна школа ім. Броніслава Маркевича в Ярославі, Польща
Проф. В. Гозора	Вища школа економіки і менеджменту в публічному адмініструванні у Братиславі, Словаччина
Проф. Є. Спігарська	Вища школа в Сопоті, Польща
Доц. Н. Ліба	Мукачівський державний університет, Україна
Доц. Д. Максименко	Мукачівський державний університет, Україна

Scientific Committee

Prof. M. Resler	Mukachevo State University, Ukraine
Assoc. prof. J. Prystrom	University of Białystok, Poland
Prof. R. Pukalo	High state technical and economic school of Bronislaw Markevych in Yaroslav, Poland
Prof. V. Gozora	High school economics and management in public management in Bratislava, Slovakia
Prof. E. Spigarska	Sopot University of Applied Science, Poland
Assoc. prof. H. Liba	Mukachevo State University, Ukraine
Assoc. prof. D. Maksymenko	Mukachevo State University, Ukraine

Організаційний комітет:

Ю. Кілару	уповноважений представник АПУ в Закарпатській області, директор ПП "Аудит", Україна
Я. Голубка	директор аудиторської компанії ТОВ «Варіанта», Україна
В. Легка	виконавчий директор Федерації професійних бухгалтерів і аудиторів, України

Organising Committee

Y. Kilaru	authorized representative UBA in the Transcarpathian region, director of emergency "Audit", Ukraine
J. Golybka	director of audit company "Option" Ukraine
V. Legka	executive Director of the Federation of Professional Accountants and Auditors, Ukraine

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1.

РОЗВИТОК ЕКОНОМІЧНИХ ТЕОРІЙ У ПОДОЛАННІ СВІТОВОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ КРИЗИ ТА РОЛЬ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

Pukala Ryszard	10
UBEZPIECZENIE, JAKO NARZĘDZIE ZMNIEJSZENIA RYZYKA GOSPODARCZEGO PRZEDSIĘBIORSTWA	
Vladimír Gozora	14
VPLYV MALÉHO A STREDNÉHO PODNIKANIA NA EKONOMICKÝ A SOCIÁLNY ROZVOJ SLOVENSKEJ REPUBLIKY	
Joanna Prystrom	18
CROWDFUNDING AS A METHOD OF FINANCING INNOVATIVE ACTIVITY	
Michal Levický, František Vojtech	19
ÚLOHY KONTROLINGU V PREDREALIZAČNEJ FÁZE INVESTIČNÝCH PROJEKTOV	
Кучінка Т.В.	21
МЕХАНІЗМ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ В УМОВАХ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОЇ ДИФЕРЕНЦІАЦІЇ РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ	
Ліба Н.С., Ліба О.М., Габовда А.М.	23
ЗАКОРДОННИЙ ДОСВІД ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ З ОБЛІКУ І АУДИТУ	
Турок К.М.	26
ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ЯК НАУКИ	

СЕКЦІЯ 2.

ОБЛІКОВО – АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В УПРАВЛІННІ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА

Małgorzata Ciecziura	30
RACHUNKOWOŚĆ JAKO SYSTEM INFORMACYJNY W OBLICZU BADAŃ PSYCHOLOGII NAD NATURĄ CZŁOWIEKA	
Judita Táncosová, Silvia Švecová	35
NEZAMESTNANOSŤ A REGIONÁLNE DISPARITY	
Агафонова В.В.	38
ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ АУДИТУ ДОХОДІВ І ВИТРАТ ПІДПРИЄМСТВА	
Брич С.С.	42
УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ АНАЛІЗУ ОПЛАТИ ПРАЦІ НА ПІДПРИЄМСТВІ	
Глеба Е.М.	45
ОСНОВНІ ЗАСАДИ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВА	
Головачко В.М.	49
ІНВЕНТАРИЗАЦІЯ БІОЛОГІЧНИХ АКТИВІВ	
Далекорей О.І.	52
ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОКУМЕНТУВАННЯ В СИСТЕМІ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ	
Даниш Н.І.	55
ОРГАНІЗАЦІЯ АНАЛІЗУ ДОХОДІВ ПІДПРИЄМСТВА	
Кіш Б.К.	58
ОБЛІК КУРСОВИХ РІЗНИЦЬ	
Кіш Б.К.	62
ОРГАНІЗАЦІЯ МЕТОДИКИ НАРАХУВАННЯ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ	

2. Валебникова Н.В., Василевич И.П. Современные тенденции управленческого учета/ Валебникова Н.В.// Бухгалтерский учет. – 2010. – № 18. – С. 53-58.

3. Онищенко С.В. Управлінський облік на вітчизняних підприємствах/ Онищенко С.В. // Фінанси України. – 2012. – № 4. – С. 45-50.

Голод Євгенія Василівна,
студентка спеціальності «Облік і аудит»,
Науковий керівник: к.е.н., доцент кафедри обліку і
оподаткування та маркетингу **Ліба Н.С.,**
Мукачівського державного університету

ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ ЯК ВАЖЛИВА ФУНКЦІЯ УПРАВЛІННЯ

В ринкових умовах управлінські рішення повинні базуватися на точних економічних розрахунках, глибокому та всебічному економічному аналізі. Перед тим, як прийняти те чи інше рішення, потрібно дати об'єктивну оцінку результатам господарської діяльності, визначити вплив різних чинників на розмір результативних показників, виявити всі недоліки та прорахунки, “ціну помилки”, невикористані резерви, перспективи подальшого розвитку. Керівник, який прагне досягнути успіху в підприємницькій діяльності, не здійснить жодного організаційного, технічного або технологічного заходу доти, доки не буде обґрунтована його економічна доцільність.

Питання місця економічного аналізу в системі управління підприємством досліджується у працях багатьох видатних вчених: М.І. Баканова, С.Б. Барнгольц, М.В. Дембінського, І.П. Житної, І.І. Каракоза, М.З. Кауфмана, В.В. Ковальова, І.Д. Лазаришиної, Л.А. Лахтіонової, М.В. Мельник, С.В. Мниха, Г.В. Савицької, С.К. Татура, А.Д. Шеремета та ін.

Ефективність діяльності кожного підприємства, його конкурентоспроможність залежать передусім від того, наскільки управлінські

рішення, якими підприємство керується для досягнення успіху на ринку, відповідають його вимогам. Вибір найкращого варіанту розвитку підприємства тісно пов'язаний з поточним і перспективним економічним аналізом. Прийняття оптимальних управлінських рішень потребує постійного аналізу різних варіантів економічних параметрів.

Рішення, прийняті з урахуванням результатів економічного аналізу, сприяють економічному використанню ресурсів, запобіганню зайвим витратам, уникненню прорахунків, вирішенню проблемних ситуацій. Через виявлення та реалізацію наявних можливостей збільшення і здешевлення виробництва продукції аналіз сприятиме підвищенню економічної ефективності підприємницької діяльності. За допомогою економічного аналізу досягається швидка адаптація до змін ринкової кон'юнктури, передбачення можливих змін поведінки партнерів, уникнення невиправданого економічного ризику. Отже, аналітичний напрям в економічних науках є, ймовірно, одним з найбільш затребуваних, оскільки ніяке дослідження в принципі не може обійтись без аналізу; разом з тим, це і один з найбільш суперечливих і неоднозначно трактованих розділів економіки. В контексті діяльності суб'єктів господарювання аналіз, виступаючи загальною функцією управління, як і бухгалтерський облік, має виключно важливе значення для будь-якого підприємства. У суспільному виробництві економічний аналіз передує прийняттю рішень та забезпечує їх обґрунтування на основі отриманої інформації [2].

З позиції С.Б. Барнгольц та Г.М. Тація, економічний аналіз є важливим проміжним етапом процесу управління, мета якого: дати правильну оцінку стану об'єкта та показати, наскільки цей стан відрізняється від бажаного; виявити можливості та шляхи переведу об'єкта з фактичного стану в бажаний; підготувати матеріали для вибору оптимального рішення [1, с. 3].

Необхідно розрізняти «економічний аналіз» як функцію управління і «економічний аналіз» як науку. Ця відмінність полягає в тому, що завдання функції управління – організація і використання такої системи економічного аналізу, яка б забезпечувала наукове управління виробництвом, а завдання науки

– розробка методології і методики його проведення. Економічний аналіз тісно пов'язаний зі всіма функціями управління і забезпечує їх виконання, а тому є всезагальною функцією управління. Так, реалізація функції планування неможлива без економічного аналізу. Кожне підприємство в умовах ринкових відносин повинно починати свою діяльність з науково обґрунтованого бізнес-плану. Без нього неможливо привернути акціонерів, інвесторів, нереальним є отримання кредитів. Тому виконання функції планування вимагає вивчення ринку, оцінки незадоволених потреб споживачів, виявлення їх смаків і вподобань, отримання відомостей про головних конкурентів, про якісну характеристику запропонованої ними продукції, вивчення каналів збуту продукції і т.д. На основі цих даних планують обсяг продукції, розраховують її орієнтовну ціну, очікувану величину прибутку, а відтак і всі основні показники діяльності. Здійснення функції обліку передбачає застосування економічного аналізу з метою його вдосконалення, підвищення аналітичності.

Вимоги аналізу враховуються при розробці плану рахунків, форм звітності, дозволяють раціоналізувати схеми документообігу. З допомогою аналізу реалізується контрольна функція обліку. У процесі здійснення контролю використовуються методи і прийоми економічного аналізу. Це дозволяє виявити неочікувану динаміку показників діяльності, несподівані співвідношення між ними, і тим самим з'ясувати зони можливих навмисних і ненавмисних помилок в обліку і звітності, своєчасно запобігти можливим розкраданням і втратам матеріальних і грошових ресурсів. Крім того, об'єктивна оцінка стану, динаміки, тенденцій розвитку підприємницької діяльності господарюючих суб'єктів, їх місця в діловому світі дозволить аудиторам краще зрозуміти бізнес клієнта, виявити сфери потенційного ризику можливих помилок, скласти ефективну програму перевірки і зекономити час на її проведенні.

Економічний аналіз бере участь у всіх етапах процесу прийняття управлінського рішення і сприяє покращенню управлінської діяльності. Теорія ж прийняття управлінських рішень розвивається в основному в абстрактно-теоретичній (математичній) формі. А це перешкоджає її широкому використанню

в практиці управління. Проблема поєднання теорії прийняття управлінських рішень з економічним аналізом розглядається з точки зору необхідності застосування математичних методів з аналітичною метою. Вже існує галузь науки, яка претендує на подібний синтез, – це дослідження операцій.

Вищевикладений підхід виключає трактування процесу управління як вольового акту керівників. Звичайно, велике значення має досвід практичної роботи і ерудиція керівників, що дозволяє їм прийняти грамотне управлінське рішення. Але це швидше окремі випадки, аніж закономірності. Для прийняття правильного управлінського рішення необхідне його аналітичне обґрунтування.

Отже, економічний аналіз – це вид управлінської діяльності, всезагальна функція управління, що передуює прийняттю управлінських рішень і зводиться до їх обґрунтування на основі наявної інформації [3, с. 11].

Список використаної літератури:

1. Барнгольц С.Б., Ветчинин В.Г., Ламькин И.А., Таций Г.М. Экономический анализ хозяйственной деятельности предприятий и объединений / Под ред. С.Б. Барнгольц и Г.М. Тация. – М.: Финансы, 1975. – 518 с.
2. Райковська І.Т. Економічний аналіз в системі управління суб'єкта господарювання/Райковська І.Т. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <file:///C:/Documents%20and%20Settings/kvn/Downloads/95334-203463-1-PB.pdf>
3. Серединська В.М. Економічний аналіз. Навчальний посібник / В.М. Серединська, О.М.Загородна, Р.В.Федорович. – Тернопіль: Видавництво Астон, 2010.-624с.